

VAUVA EI VOI ODOTTAA

Vauva on vahva ja voimakas, mutta samalla myös herkkä ja hauras. Syntymälahjanaan hän saa jo melkein kaikki valmiina kehittymistä ja tulevaa, omaa elämäänsä varten. Paljon enemmän kuin uskommekaan ja uskallamme katsoa. Vauva on hämmästyttävän taitava, tunteva ja osallistuva pienestä koostaan huolimatta. Vuorovaikutustaidoissaankin hänessä näkyy todellinen mestari. Pieni vauva on jo syntyessään arvokas ihminen ja oikeutettu saamaan parhaan mahdollisen kohtelun vanhemmiltaan ja häntä hoitavilta ihmisiltä koko vuorokauden ajan, kuukausien ja tulevien vuosien ajan aina vanhuuteensa saakka. Hyvä, toimiva ja vauvan tarpeisiin vastaava hoito on tärkeää ja arvokasta aikaa luoda turvallista pohjaa tulevaisuuteen. Laiminlyönti, kaltoinkohtelu, mitätöinti tai väkivalta missään muodossa ei saa sisältyä vauvan elämään.

Vauvaan kohdistuneessa väkivaltaa edeltävässä tilanteessa vanhempi tai hoitaja on menettänyt malttinsa, suuttuneena, väsyneenä tai neuvottomana löytämään keinoja saada vauvansa itku lakkaamaan tai saada lapsensa edes syömään. Vanhempien riitatilanne ja tulehtunut kodin ilmapiiri ovat olleet aistittavissa. Hermostuneena vanhempi käsittelee vauvaa varomattomasti, tempaisee sängystä kovin ottein ja saattaa ravistella vauvaa. Ajatellaan myös, että esim. vauvan ravisteleminen ei ole niin vakavaa kuin esim. läpsiminen tai läimäyttäminen.

Yleensä vanhempi haluaa tarjota vauvalleen ja lapselleen parasta hoivaa, huolenpitoa ja kaikin tavoin hyvän elämän. Valitettavasti kaikki ei toimi kuitenkaan hyvän ja toimivaksi ajatellun suunnitelman mukaisesti kaikissa vauvaperheissä. Vauva joutuu elämään myös väkivallan keskellä lyhyitä tai pitempiä aikoja kohtalokkain seurauksin. Vauvaan tai pieneen lapseen kohdistuvassa väkivallassa ei aina ymmärretä teosta johtuvia vakavia seurauksia. Vauvojen kovakourainen käsittely on vaarallista ja suuri riski vauvan terveydelle. Esimerkiksi vauvojen ravistelu voi aiheuttaa vakavia vammoja, verenvuotoja aivoissa ja silmissä sekä vaurioita sisäelimissä. Pahoinpidellyillä vauvoilla voi olla murtumia, revähdyksiä ja mustelmia kehossaan. Vauva voi olla hyvin unelias ja väsynyt tai usein heräilevä, ruokailutilanteissa esiintyy ongelmia, keho voi elehtiä kouristellen tai nykien tai hengitys voi olla katkonaista. Hänellä voi ilmetä myös vuorovaikutushäiriöitä ja masennusta. Toisaalta vauva voi vaikuttaa hyvinkin kiltiltä, vuorovaikutusta saadessaan hymyilevältä, kiltiltä ja helppohoitoiselta vauvalta, joka ei juuri itke eikä ilmaise voimakkaasti tarpeitaan.

Vauvaa, lasta tai aikuista ihmistä ei saa koskaan lyödä eikä kohdella kovakouraisesti. Myös henkinen väkivalta on myös väkivaltaa. Jos vauvojen tarpeisiin ei vastata riittävän ajoissa, vauvojen kehitys vaarantuu. Jos vauva joutuu toistuvasti odottamaan hänelle kuuluvaa hoivaa ja huolenpitoa, esim. hänelle tarjotaan liian kuumaa ruokaa tai hän jää nälkäiseksi, jos vuorovaikutusta ei luoda riittävästi vanhemman taholta, perushoidossa on laiminlyöntejä, on tilanteeseen puuttuttava ja toimittava.

Toimimisessa ja puuttumisessa on löydettävä oikeat sanat kysyä väkivallan käytön näkyessä tai epäilyn herätessä. On uskallettava kysyä ja on toimittava.

Kun kysytään, niin saadaan vastauksia ja voidaan toimia tarpeen vaatimalla tavalla. Esim.

”Pelkäätkö, ettet hallitse itseäsi hoitaessasi väsyneenä vauvaasi?”

”Miten vauvasi itku vaikuttaa sinuun? Ahdistutko?”

”Oletko peloissasi aloittaessasi vauvan perushoitotilanteita?”

”Hermostutko lastesi kiukutellessa?”

”Miten kumppanisi suhtautuu lapsiin ja myös samoihin kysymyksiin kuin edellä?”

Vauvaan kohdistunut väkivalta on julmaa ja vaikutukset vauvan kehossa ja mielessä näkyvät ja tuntuvat läpi koko elämän. Kaikenlainen vauvoihin kohdistunut väkivalta tulee estää ja on tiedotettava väkivallan vakavista seurauksista. On toimittava nyt eikä odoteltava vauvan kasvaessa vaillaista, arvotonta elämää. Vauvana elämä alkaa tarjoten suuria mahdollisuuksia hänelle ja häntä hoitaville vanhemmille ja hoitajille samoin. Vauvalla on oikeus tuntea olevansa arvostettu, rakastettu ja tarpeellinen ihminen jo syntyessään. Vauvana koetun elämän kohtaat myös elämänkaaresi lopussa vanhuudessa, jolloin aistit mahdollisesti samanlaisia tuntemuksia saadessasi/ ottaessasi vastaan hoivaa ja huolenpitoa kuin saadessasi omana vauva-aikanasi.

Tämän päivän vauvojen hoitoon, kohteluun ja kokonaisvaltaiseen elämään voimme vaikuttaa juuri nyt, sillä

VAUVA EI VOI ODOTTAA!

Raija Nisula
ryhmänohjaaja
Päiväryhmä Seraffiina
Valtatie 25
90 500 Oulu

puh.040 -5670581
08-5568154

raija.nisula@oulunensijaturvakoti.fi